

REDAȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emerio Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsebet-körm)
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garsonă pe o colônă 10
banii pentru o publicare. Pub-
licării mai dese după tarifară
și învoială. — RECLAME pe
pagina 8-a o seriă 20 banii

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în de-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 3 fr. pe an.
Se prenumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 80. etagiul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu anul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 banii. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 157.

Brașov, Joi 17 (30) Iulie.

1903.

Adunări „misteriose“

(a) Inlesnirile, de cari se bucură
ați societatea omenescă cu variile
mijloce de comunicațiune, începând
de la bicicletă până la automobil și
balon, au apropiat foarte mult regi-
unile altă-dată atât de îndepărtate și
de multe-ori inaccesibile.

Trenul, care ați parcurge câte
80 de kilometri pe oră și vaporul,
care brăzdează valurile mării cu o cele-
ritate de două-deci și cinci de noduri,
transportă ați și pe muritorii mai
lipsiți de mijloce materiale, pentru
un preț ieftin, la distanțe nevisate de
părintii noștri.

Cunoscând un director de la o
școlă secundară săsescă, care în fie-
care an își conduce absolvenții al-
ternativ: la Roma, Ierusalim ori în
Germania și fie-care din acești es-
cursionisti se întorce acasă încărcat
cu impresii și suvenir și cu un stoc
de cunoștințe și experiențe, pe cari
numai prin contactul cu omenii din
țări îndepărtate și prin vederea lu-
crurilor celebre în istoria omenirii
și le pôte dobândi cineva. Și nici
unul din acești tineri setoși de cul-
tură nu cheltuesce mai mult decât
o sută de corone în excursiunea sa.

Cu mijlocele de comunicație din
zilele noastre așa dîcînd nu mai există
distanțe și decă pe la sfîrșitul se-
colului XVIII un Șincai sîu Clain tre-
buia să călătorească săptămîni și luni
de zile, ca să pôte ajunge la co-
lumna lui Traian, anul acesta pe la
Pasci o cetă compusă din 170 de es-
cursionisti români se aflau în cetatea
eternă și admirau monumentele glo-
riei străbune.

Decă așa-dér se ridică cete in-
tregi și străbat în câte-va zile dis-
tanțele de mii de kilometri, cu cât
mai mult se vor îndemna omenii să
viziteze în grupuri mai mari sîu mai
micî locurile renumite prin frumu-
sețile lor naturale, ori consacrate

prin suvenir istorice, din propria lor
patrie?

Și în adevăr în timpul din urmă,
îndată ce sosese sezonul excursiuni-
lor, vedem sute de elevi venind din
Iaurin și Dobrițin, din Hódmezö-
vasarhely și Satorlajauhely în păr-
țile ardelen, ca să studieze acest
„bastion oriental al patriei“ și cu
deosebire țera săcuiască.

Societăți culturale și reuniuni
de cântări își dau întilnire și fac in-
frățire la puncte extreme și înde-
părtate, bucurându-se de farmecul
naturei și de progresul tehnice, care
le permite asemenea escur-
siuni.

Se adună și Români câte la
vr'o intrunire culturală, preoții la
vr'un sinod sîu adunare numită
tractuală, învățătorii la vr'un con-
gres, și cu asemenea ocaziuni visi-
tază și ei locurile însemnate din
apropiere.

La Hălmașiu sîu Vașcău decă
se întemplă să se intrunescă preo-
ții noștri, să desbată afaceri biseri-
cesci, cine le-ar pôte reproșa, că
terminându-și adunările fac și ei
câte-o excursiune la isvorul perio-
dic numit „Isbuc“ din hotarul co-
munei Criscior, ori se urcă chiar
pe muntele „Găina“ unde se ținea
altă-dată tradiționalul „têrg de fete“?

Și totuși ce să vedî?

În ultimul număr al ziarului
„Magyarország“ un „patriot“ îngri-
jat de viitorul țării, denunță publici-
tății crima ne mai pomenită, că „în
ziua de 19 Iulie s'au adunat la „Is-
buc“ 125 (?) de preoți români și au
stat acolo până dimineața“ și tot
atunci s'au adunat pe „Găina“
75 (?) de preoți români și și acestia
austat acolo până dimineața.

Numitul ziar anunțând acestă
ne mai pomenită îndrăsnelă a po-
pilor români sub titlul „Adunări
misteriose“, se întrăbă:

„Ce-au făcut popii acolo? Despre ce
s'au sfătuit? Ce au hotărî? Scie despre
acesta ministrul de interne? Scie fișpanul
și vicespanul? Somăm de adreptul pe d-l
solgăbîrîu Lazar, care are sarcina de a
veghea asupra ordinii în cercul Băii de
Criș să declare: Ce scie despre toate ace-
tea? Ce a auțit? Ce a vedut? Ce a ra-
portat autorității superioare?“

Îngrijirea țiarului unguresc este
cu atât mai mare, cu cât se scie,
dîce el, că „cetele de tăciunari și
ucigași ai lui Horia și Cloșca din
munții aceia au năvălit în văi în se-
colul XVIII, ér în secolul XIX tot
de acolo au pornit tribunii împotriva
libertății constituționale maghiare.
Locurile acestea au prin urmare tra-
dițiunile lor“.

Corespondentul țiarului maghiar
trebuie, că are conștiința foarte ne-
liniștită, decă în nisce excursiuni
pacinice, despre cari s'a raportat și
prin foile românesci, vede „adunări
misteriose“ și fantasia lui aprinsă
vede deja flacărele unei revoluțiuni
puse la cale de urmașii „tăciunuri-
lor“ lui Horia și a tribunilor de la
1848!

Ar fi ridicole asemenea alarmări
ale opiniei publice maghiare, decă
nu am fi ajuns la convingerea, că
ele sunt mai mult tragice, decă ri-
dicole.

Sunt tragice, pentru-că sunt sem-
nele muștrării de conștiință a unor
omeni cari au făcut de o lungă se-
rie de ani adevărate orgii cu suspi-
ționarea mișcărilor celor mai ino-
cente din sinul naționalităților.

Este un sistem în aceste suspi-
ționări și sistemul acesta își are
propagatorii și spriginitorii sîi nu
numai intru cât pentru Români, ci
și pentru alte naționalități.

Ce impresie durerosă îți pro-
duce d. e. pasagiul următor din cu-
noscuta carte intitulată „Die Unter-
drückung der Slovaken (pag. 36.)

„Nu arareori se întemplă, că decă
Slovacii fac vre-o excursiune, de-odată re-
sare în mijlocul excursionistilor o trupă
de gendarmi... Sub Tisza și Banffy nicî
măcar excursiunile copiilor nu erau scutite
de gendarmi“.

Mai trebuie comentat?

Limba maghiară la honvedime.
Ministrul de honvedî Kolozsvary a dat zi-
lele trecute un ordin de mare importanță.
Nicî mai mult, nicî mai puțin, ministrul
a isgonit cu desvîrsire limba germană din
cursul pentru ofițeri. Ministrul ordonă, că
temele scripturistice să se facă în viitor
exclusiv în limba maghiară. Ordonă mai
departe, ca titlul acestor teme, care până
acum erau nemțesci, să se redacteze un-
guresce. — Așa vestesce țiarul „Hircsarnok“.

**Manevrele de la Bilek în camera
deputaților.** În ședința de eri, 28 Iulie,
a camerei ungare, s'au anunțat să vor-
bescă la chestiunea manevrelor din Her-
țegovina, unde au cădut morții de inso-
luție 20 de soldați, deputații: Visontai,
Polonyi, Eötvös, Hollo, Szatmári și Nessi.
Visontai descrie catastrofa și critică aspru
măsurile luate de comandanți. Cere de la
ministrul de honvedî lămuriri detaliate și
în special, decă e adevărat, că coman-
danții, cu toate avertisările medicilor, au
continuat manevrele, ér comandantul re-
gimentului, după-ce s'a urcat temperatura,
și-a părăsit regimentul și s'a dus cu tră-
sura la Bilek? Visontai cere anchetă și
pedepsirea severă a culpabililor.

Ministrul de honvedî Kolozsvary es-
pune catastrofa în următoarele: Batalioanele
au pornit din Trebinje între 4 și 5 dimi-
neța spre a face un marș până la Bilek,
distanță de 25 Chm. În prima jumătate a
drumului s'au făcut 3 popasuri și s'au în-
găduit soldaților toate inlesnirile prevădute
în regulamentul. Apă era de ajuns în bu-
toie, ce se aduceau după trupe. Cinci chi-
lometri înainte de a ajunge la țintă s'au
anunțat numeroși „maroți“. S'a făcut decî
un nou popas. Apoi se continuă drumul

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Dintre munți.

După o primă-vară ploioasă și frigu-
rosă, urmând zile calde și senine în Iulie,
deciserăm a dîce adio orașului și a căuta
un colț de țără, unde să putem petrece
câte-va săptămîni liniștite.

Și gîndul nostru a sburat între
munți. Căci acolo planază acea liniște
dulce, unde omul ridicînd ochii spre ce-
rîul albastru, uită griji, uită dureri și
supărări, se simte înălțat în lumi ideale.

Nu-mi pot închipui suflet abătut și
sbuciumat în valurile vieții, care să nu
simtă mîngăiere ajungînd în atmosfera
plină de vrajă a unei regiuni muntose.

Ardealul nostru frumos, are atâtea
ținuturi încântătoare, înzestrate cu atâtea
podobe naturale, încât poți alege o mul-
țime de direcțiuni în cari plecînd, să
găsești locuri, cari să-ți învieze sufletul
și inima.

Ast-fel de cuibșor drăgălaș e Sân-
georgiul-romănesc, ascuns în partea de
nord a Ardealului, între munți pitoresci.

Cine iubese natura, cu farmecele ei
tainice, găsește aici teren potrivit pentru
contemplări recreative. Are o poziție nu
se pôte mai norocoasă.

Este cunoscut, că Sângiorgiul e loc
de băi și încă înzestrat cu o apă mine-
rală superioară. Spun oșpeții de baștină,
cari cu predilecție se reîntorc aici an de
an, că în casuri de reumă și bóle de sto-
mac, apa Sângiorgiului produce efecte
apropie miraculoase.

Băile sunt proprietatea comunei Sân-
georgiu, decî avere romănescă. Ce s'a pu-
tut face, cu mijloce modeste, s'a făcut în
anii din urmă, spre a mulțumi publicul
român, care din împrejurime și depărtări
vine la „Isvorul lămădurei“, — cum se
numesce fântâna principală. Ar urma
acum, ca românimea să sprijinescă acestă
scaldă, eminentă romănescă.

Decă s'ar cheltui aici numai jumă-
tate din banii romănesci, cari se duc în
băi streine, Sângiorgiul în decurs de
câți-va ani ar deveni o baie de prima or-
dine; căci intrunesc toate calitățile, cari
să-l facă loc plăcut de recreare. Pe lângă
soaldă, are aerul sîu curat de munte, care-l

predestinează la cura climatică. Isvórele
sunt într'un vîrf de deal, care dominază
o vale încântătoare, încadrată de munți
înalți.

Dealul cu cărări serpentine, e plan-
tat cu brađi, mestecenî, castani și alți ar-
bori, cari umplu ținutul de miros învioră-
toriu de pădure, ér vîntul de séră aduce
din vale dulci miresme de fîn.

Cu deosebită plăcere trebuie să amin-
tesc de poporul român din Sângiorgiu.
Atât bărbații, cât și femeile representă
un tip voinic frumos. Portul li-e curat și
foarte interesant. Femeile cu cătrințe și
opreg roșu, pörtă póle și cămeși albe cu-
sute cu meștere alțițe și bibilurî.

Relevez aici cu adevărată mândrie
hărnicia Sângiorgenelor. La revărsatul zo-
rilor găsești deja un cărd de fete și ne-
veste la fântână luând „borkut“ în ul-
cióre, spre a-l duce cu ele la lucru. Se
petrec apoi aici scene drăgălașe. Fete, cu
furca la brîu și neveste tinere, cu legă-
nașul la umăr, unde dórme fericit micul
romănaș, între glume vesele béu din is-
vorul récoritor, apoi plécă, cîntînd, cu
voie bună între munți la făcut de fîn.

În Dumineci și sêrbători, ai cu deosebire
prilej a-te delecta în acest popor frumos.

În biserica pompósă îi veđi cu toții
adunați în portul lor pitoresc, ascultînd
cu evlavie sf. liturgie și căzania. În de-
cursul slujbei dumnezeesci cîntă corul ti-
nerimei cu multă precisiune și armonios,
cum rar se pôte auđi la sate. — Meritul
este al d-lui profesor Ștefanuț de la Nă-
sêud, care i-a învățat vara trecută a
cînta în cor.

Oșpeți sunt mulți în anul acesta din
diferite părți, formînd cu toții o familie
mare romănescă, petrecînd în armonioasă
prietenie zile senine la poeticul Sân-
georgiu.

Sperăm, că direcțiunea băilor, va
prețui viul interes, ce se manifestază în
cercuri tot mai largi față de aceste băi
și va introduce pe rînd unele îmbunătă-
țiri, reclamate din partea publicului.

Desvoltîndu-se ast-fel tot mai mult
acest loc frumos, e bună nădejde, că în
curînd va fi un centru de vară, care va
aduna Români din patru unghiuri.

Helianthus.

spe Bilek, urcând un deal. Temperatura se urea la 40°. La distanță de 1 chm. de Bilek s'a ținut din nou o pauză. Deoarece însă nu era niciări vr'o umbră, s'a hotărât a se continua drumul până la Bilek, care nu mai era decât la o distanță de 300 metri. In acest timp s'a întâmplat catastrofa regretabilă, în care 15 soldați au căzut morți de insolație. Dintre cei îmbolnăviți șapte se află în spital. S'a pornit cercetarea cea mai riguroasă.

Ce va fi?

Așa se întreabă unul din diarele, cari combat pentru politica lui Kossuth. — Siluire? Nu se poate! Desarmare? Imposibil! Perpetuarea anarhiei? Cu atât mai puțin! Și ajunge la concluziunea, că singura cale de eșire din încurcătura acasta mare numai una poate fi: *invoiala*, căci „țera ca și guvernul, ca și dinastia sunt avisați la invoială“.

La constatarea acasta ajung acum aproape toate diarele maghiare, cari nu sunt aderente ale obstrucțiunii fără sfârșit, și constatarea o fac după 8 luni de obstrucție și după 4 săptămâni de strașnică opoziție ce i-se face lui Khuen-Hedervary.

După faimosul discurs al contelui Apponyi se așteptau declarațiunii importante din partea lui Khuen-Hedervary. El însă n'a vorbit. Mutismul acesta dă de gândit taberelor, ce se resboiesc, și nu-treacă temerea că chiar decât ar vorbi, el n'are să se ocupe cu discursul lui Apponyi, ci va face propozițiunii cu privire la ordinea desbaterilor în dietă. După unii Hedervary ar voi să *prelungescă ședințele* cu o oră, după alții ar avé de gând să introducă sistemul de două ședințe (10—3 ore și 5—10 ore séra.) La *clotură* nu s'ar gândi de-ocamdată.

Ce se face însă cu *invoiala*? Și care ar fi baza realizării ei? Țăta o întrebare, căreia nu știu să-i răspundă, decât aceia, câte, cari aderând la faimoșele propozițiuni din memorandumul lui Apponyi, și le-au însușit drept crederi politice.

Pentru ei, acele propozițiuni ar fi să fie baza pe care să se creeze viitorul ordine și liniște în țară, ele ar forma criteriul unei descurcături definitive și a mulțumirii. Insuși autorul lor (contele Apponyi) a ținut s'o repete acasta înaintea unei delegațiuni a alegătorilor săi din Jaszbereny.

Țăta ce dișe el în răspunsul la alocațiunea cu care a fost salutat:

„Cred și mărturisesc, că o descurcătură constituțională, să poți face numai pe baza concepțiunilor și principiilor, ce le-am desfășurat (în discursul din cameră) Acestea trebuie să fie apreciate în dreptă și în stănga, în sus și în jos de opotrivă, și atunci vom trece din starea acasta precară în imperiul unui viitor mai solid și mai frumos“....

Intr'aceia e simptomatic, că de câteva zile se ridică voci energice în contra obstrucțiunii. In același timp însă și pentru mult buciunatele „postulate naționale“ Câteva comitate au luat deja hotărâri în privința acasta, trimițând dietei adrese prin cari cer realizarea dorințelor „națiunei“ în armată.

In starea actuală a lucrărilor cu greu se poate deci răspunde întrebării: ce va fi? Obstrucție ori invoială? Obstrucția pare a fi devenit o comedie, ér încât pentru „invoială“, ea — decât este să se facă pe baza pretensiunilor esagerate ale șovinismului — atérnă nu numai de la factorii din dieta ungurescă, ci și de la alți factori, cari de dragul „păcii“ nu voesc să se sgudue din temelii o instituțiune comună și să se compromită pentru vecie interesele mari de existență ale mon archiei.

Partidul poporal german și „armata maghiară“.

In organul partidului poporal german din Austria „*Grazer Tagblatt*“, deputatul *Walz* scrie următoarele:

„Discursul rostit de contele Apponyi în camera ungară, a schimbat dintr'o lovitură raporturile deputaților germani din

Austria față cu proiectele de invoială ungurescă.

Decă mai nainte din considerațiuni de politică internă ar fi fost posibil de a vota pactul în anumite condițiuni, astăzi, după-ce am văcut tendințele maghiare, nu mi-se mai pare oportun așa ceva și cred, că face mare nedreptate acela, care ne cere acest lucru.

Căci nimeni nu ne poate cere, ca noi să purtăm în viitor sarcinile cele grele — pentru o armată națională maghiară, care poate să-și îndrepteze odată armele în contra noastră, ascultătorii platnici!

Din toate cuvintele lui *Apponyi* reiese, că între densus și trupa obstrucționistă a lui *Barabas* nu există decât *deosebiri tactice*, ér aplausele generale, cu cari partidul liberal a acoperit discursul lui Apponyi, arată lămurit, că în *Ungaria nu mai există nimeni, care se nu dorască separațiunea de Austria*. Deosebirea este numai, că unii o cer acasta imediat, ér cei-lalți încetul cu încetul, ca să aibă timp de-a exploata întâi bine Austria.

Apponyi este bărbatul viitorului în Ungaria și acestui bărbat îi suntem recunoscători pentru mărturisirile, ce le-a făcut, căci prin acasta a ușurat în mod considerabil situația deputaților germani naționali și a tuturor acelor deputați, cari sunt credincioși poporului din care fac parte. Mi-se pare, că nu mai e cu puțință, ca să facem concesii în chestiunea pactului, după-ce am aușit din gura unor distinși bărbați de stat ungari, că ținta finală a lor este *separațiunea*. Va să dică Maghiarii să se întărescă financiarmente din mēduva noastră, până va sosi timpul, ca să potă obține o armată deservită națională, cu toate speciile de arme? Asta nu o putem îngădui. Sistemul, ce reiese din postulatul ce-l face de-ocamdată Apponyi, de a înrola ofițerii de naționalitate maghiară în regimentele unguresci, nu se poate disimula. Maghiarii își dic: „Ce-i în mână nu-i minciună“, și vréu să fie pregătiți pentru cazul, când ar trebui să aibă vr'o răfuellă mai neplăcută cu Austria. Eu cred însă, că nu poate fi problema noastră, să fim tocmai noi aceia, cari să-i „pregătim“ pe domni de dincolo de Laita. Chiar și aceia, cari erau dispuși a face concesionile cele mai largi, astăzi au ajuns la convingerea, că și la noi în *Austria ultima țintă a tendințelor noastre* trebuie să fie: *separația de Ungaria*.

Burian și Maghiarii.

Numirea baronului *Stefan Burian* în locul răposatului *Kallay*, e întâmpinată cu bucurie din partea pressei maghiare. Prin acastă numire s'ar fi satisfăcut unui „desiderat firesc“ al Ungariei în ce privește afacerile comune ale monarhiei. *Burian* ar fi de origine maghiar și împrejurarea, că administrarea Bosniei-Herțegovinei s'a dat în mâinile lui, nu poate decât să măgulăscă orgoliul maghiarismului.

Vorba ceea apetitul cresce mândând. Unul din organele de publicitate ungurescă, a cărui temă de predilecție este „*imperialismul maghiar*“, profită de numirea noului ministru comun de finanțe pentru a scôte în relief alt „postulat național maghiar“.

Deoarece — dișe — provinciile ocupate aparțin în privința teritorială (!) țărilor coronei ungare, punctul de gravitare al Bosniacilor nu poate fi Viena, ci Budapesta: ergo, residența guvernului bosniac trebuie să fie *Budapesta*, ér nu Viena.

Drept motiv se invocă și aici *paritatea*.

Mai mult. Numitul organ dișe, că numai ministeriul comun de externe ar trebui să rezideze în Viena. Incolo, atât ministeriul comun de războiu, cât și cel de finanțe, mai ales acesta, ar trebui să rezideze în capitala Ungariei.

Am relevat acest postulatul nou maghiar, deoarece Maghiarii și anteluptătorii cauzei lor trăesc epoca postulatelor, și postulatele rēsar aș la ei ca ciupercile după ploie. E altă cestiune însă, că ore câte și când li-se vor implini.

Testamentul papei Leo XIII.

Testamentul papei este scurt și nu conține nici o alusiune politică. In acest document dispore cu desvērșire capul bisericăi catolice și se manifestă numai preotul cucernic, care se îngrijesce de mântuirea sufletului lui. Țăta textul:

„Apropiându-ne de sfârșitul vieții, ne scriem în acest testament ultima noastră voință. Inainte de toate implorăm cu smerenie numele prea bunului și milostivului Dumnezeu, al Cărui nume să fie slăvit, ca să ne ierte greșelile vieții și să ne primăscă sufletul în mântuirea vecinică. Nădăjduim acasta pentru meritele lui *Isus Christos*, Salvatorul nostru, având încredere în prea sfânta lui inimă, focarul iubirei de omeni și izvorul mântuirii pentru omenime. Implorăm de asemenea pe preacurata *Fecioră Maria*, ca mijlocitoare, precum și pe acei sfinți pe cari i-am venerat în viață în mod deosebit ca protectori ai noștri.

Disponend asupra averei noastre familiare, lăsăm moștenitor pe nepotul nostru contele *Ludovic Pecci*. Din averea acasta se va scăde partea, ce am destinat'o celuilalt nepot al nostru contele *Richard* cu ocaziunea căsătoriei sale. De asemenea se vor scăde și proprietățile din *Carpineto*, cari conform dispoziției autografe de la 8 Februarie 1900 sunt proprietatea sfântului *Scaun*. In acest testament nu luăm nici o dispoziție în favorul nepotului nostru *Camillo* și a nepotelor noastre *Anna* și *Maria*, a fiului și a ficeii fratelui nostru *Ioan Baptist*. Pentru aceștia ne-am îngrijit în viață în mod potrivit cu ocaziunea căsătoriei lor. Declarăm, că nici un membru al familiei noastre nu va pute forma nici o pretensiune față cu orice nu e amintit în acest testament, căci orice altă avere a ajuns în proprietatea noastră în timpul pontificatului și este *proprietatea exclusivă a sfântului Scaun* și vreau ca așa să și rămână. Esecutarea acester dispozițiuni o încredințăm cardinalilor *Rampolla*, *Mocenni* și *Cretoni*. Declarăm, că acasta este ultima noastră voință. Roma, Vatican în 8 Iulie 1900. *Gioachimo Pecci Leo P. P. XIII*“.

SCIRILE DILEI.

— 16 Iulie v.

Achitat. Scim, că tribunalul din Deva condamnase în 13 Maiu n. pe părintele *Iosif Stupineanu*, de present paroch în Riu-Alb, la 3 luni închisore de stat și 100 corone amendă, pentru pretinsa „*agitație contra naționalității maghiare*“. Apărătorul condamnatului d-l *Dr. Iustin Pop* a dat la timpul său recurs contra sentinței și tabla regescă din Clușiu, ocupându-se în zilele aceste cu acest proces, a aflat pe d-l *Stupineanu* nevinovat, și l'a *achitat*.

Plecarea Regelui Carol în străinătate a fost definitivă pentru ziua de 29 Iulie st. v. Majestatea Sa va fi însoțit de cătră d. general *dr. Theodory*, medicul particular al Suveranilor și d-l lt-colonel *Mavrocordat*, agjotant regal.

Despărțământul Blașiului al „Asociațiunii“ pentru literatura română și cultura poporului român, își va ține adunarea generală Duminecă în 2 August n. a. c. în localitatea casinei române din Blași. — *Dr. Ioan Rațiu*, secret. desp.]

Adunarea generală a asociațiunii pentru cultura poporului român din Maramureș se va ține în Siget la 7 August st. n. 11 ore înainte de amēdți în sala școlii gr. cat. române. Obiectele de pertractare vor fi: 1. Alegerea oficialilor Asociațiunii și a membrilor din comitet pe trei ani următori. 2. Raportul comisiunei revēdătoare a rațiunilor Asociațiunii de pe anii 1900, 1901 și 1902 și prezentarea rațiunilor. 3. Raportul despre ofertele întrate în favoarea Asociațiunii și a convicțiunii în anii 1900, 1901 și 1902, precum și despre tacele întrate de la membrii Asociațiunii. 4. Relațiunea directorelui

despre starea Convicțiunii Asociațiunii și despre progresul elevilor din convict sub decursul anului școlastic trecut. 5. Relațiune despre scărițarea datoriei Asociațiunii contrasă cu zidirea convicțiunii. 6. Pertractarea propunerilor. — Din ședința comitetului Asociațiunii pentru cultura poporului român din Maramureș, ținută în Siget la 3 Iulie 1903. *Petru Mihalyi* ablegat dietal, președintele Asociațiunii.

Regele Angliei în Irlanda. Se scrie din Dublin cu data de 23 Iulie, că regele și regina Angliei plecând cu trăsura din reședința vice-regelui s'au dus la castelul din Dublin, unde au primit adrese din partea mai multor corporațiuni. Regele răspundend la adrese a diș, că e fericit, că vede renăscend spiritul de întreprindere în populațiunea irlandeză și că se bucură, că domnia sa coincide cu o *eră nouă de pace socială* și de progres industrial și comercial. Mulțimea a făcut pretutindeni ovațiuni căldurose suveranilor. Timpul era splendid. *Primăria n'a pavoasat* din incidentul visitei regelui și a reginei. M-me *Mac Bride* n. miss *Maud Gonne* a arborat *stéguri negre*, pretextând mórtea papei. Poliția a înlăturat de 3 ori aceste stéguri cu forța. S'a produs o învâlmășală. In cele din urmă tot M-me *Bride* avu ultimul cuvânt: De pe acoperișul casei ei rălfăiau două stéguri negre la trecerea părechei regale.

O casă istorică. Statul bulgar a hotărât, ca să se cumpere casa în care a trăit regele *Carol*, în satul *Poradim*, pe timpul asediului *Plevnei*. Acastă casă va fi restaurată în vechiul său stil, și guvernul din *Sofia* va cere celui din *Bucuresci* să se trimetă toate obiectele, cari amintesc participarea Românilor la războiul din 1877—78, spre a fi expuse și păstrate în acea casă, care va fi transformată în muzeu istoric.

Modificare la tunurile române. Dișele aceste a sosit în *Bucuresci* un locotenent austriac de la arsenalul din *Viena*, împreună cu o echipă de mecanici, ca să aducă nisce modificări tunurilor de câmp, aplicându-le o sapă elastică. Până acuma s'au montat tunurile din *Bucuresci*, ér de aș se va procede la montarea tunurilor din provincie. In acest scop a fost numită o comisie, compusă din d. maior *Exarcu Gh.* și d. locot. *Stoianovici Al.*, din artilerie, cari împreună cu o echipă de mecanici de la arsenalul român și împreună cu ofițerul austriac și cu echipa lui, vor pleca în toate garnisioanele, unde se află artilerie, spre a pune sapele la tunuri.

Guvernul rusesc și masacrele din Chișineu. Ministrul de interne rus, primind o nouă deputațiune a evreilor a diș: „Vom îmbunătăți situațiunea evreilor, ori cât ar fi dēnșii de străini în țară. Observ, că în Rusia de sud, Evreii formeză 90 la sută dintre *revoluționari* ér în Rusia centrală 40 la sută. Noi vom sci însă să distrugem mișcarea revoluționară“. Ministrul *Plehve* a refusat să rōge pe *Țar* de a da bani pentru victimele din *Chișineu*. Senatorul rus *Gerard* a spus deputațiunii că Evreii nu pot să spere de a locui în ori ce punct al Rusiei de ore-ce *Pobiedonoseff*, procuratorul Sinodului Rusiei, nu voesc și peste tot acasta ar fi împotriva intereselor imperiului.

D-șora Mariora Ventura, care s'a distins atât de mult în școlă de artă dramatică din *Paris*, va debuta la 1 August în teatrul antic din *Orange*. Autorul tragediei în 3 acte „*Oedipe et le Sphinx*“, d. *Peladan*, i-a încredințat d-șorei *Ventura* rolul *Sphinxului*.

Ospeții români la băile din Sângeorgiu. *Dr. Paul Tanco* și familia, profesor, *Nechifor Groze* sub-colonel, *Ioan Euxan* sergent, *Alexandru Vodă*, preot, *Iacob Pop* dir. școl. pens. și familia, *Ioan Mureșanu* pardositor și familia, *Dr. Sever Mureșianu* profesor și familia, *Virgil Sotropa* profesor și familia, *Dr. Matei Ileni* medic și familia, *Vasile Dumbravă* preot,

Iosef Luchi maior în pens. și familia, Ilariu Pahone consilier compt., Dr. Vasile Pahone avocat și familia, Anastasia Grigoriță, Dr. Gavril Onișor profesor și familia, Francisc Hossu-Longin avocat și familia, Gavril Scridon profesor și familia, George Ciat jude reg. în pens. și familia, Ioan Triff cond. de cărțile fund. și familia, Dr. Demetriu Ciuta avocat și familia, George Olariu cassar și familia, Gavrilă Vêrtic jude de trib. pens. și familia, I. M. Stănescu magistrat, Maria Micula și familia, Ciril Negruț preot, Vlad Niculae, Dr. George Linul adv. fisc. com. și familia, Ioan Ciocan cav. prof. univ., Ioan Demian jurist, Solomon Haliță insp. școl. gener., Dr. Alexandru Pop, medic și familia, Letiția Stoica și familia, Macedon Linul înv.ț., Ioan Miculescu secret. financiar și familia, Alexa Candale profesor din Bucuresci și familia.

Grindină. Săptămâna trecută a bătut pietra hotarul comunei Ileanda-mare din comitatul Solnoc-Dobâca. Pietra era de mărimea alunelor și nuilor, unele bucăți însă erau și mai mari, și cântăreau mai bine de 1/2 klg. Multe acoperișe de șindilă au fost ruinate în sat, ér recolta a fost nimicită cu deservire. Catastrofa acésta s'a întâmplat într'o comună, a căruia hotar și anul trecut a fost inundat și nu s'a produs absolut nimica.

Cădută de pe cal. Colonelul Victor de Schenchenstuel, comandantul regimentului de infanterie nr. 50 din Brașov, a cădută erii cu ocaziunea exercițiilor din Poiana de pe cal. Din norocire colonelul n'a suferit de cât nise contuziuni, neînsemnate.

Emigrarea jidovilor din România. În timpul din urmă s'a produs un nou curent de emigrare printre jidovii din România. „Ce folos“, ăice o fôie de peste Carpați „decă unii ies pe la Predeal și alții mai mulți întră pe la Ungheni și Mihăileni?“

O fată care a salvat viața la trei copii. În Oberzeiring cu ocaziunea inundațiilor recente Catarina Sottoria, o fată de 24 ani, a salvat din valurile umflate ale unui pârâu trei copii. Guvernorul Stiriei a acordat curajoșei fete recompensa legală de trei ori în suma totală de 157 corône 50 bani.

Societăți de asigurare trase pe sfôră. La procurorul reg. din Brașov au sosit acum de curând, după cum este informat „Br. L.“, două denunțări după olaltă împotriva lui Komlos Adolf, agent de asigurare, d-na Kovacs Balint n. Hankó, Ilka și Szemere (Springer) Béla, agent, în cari denunțări societățile „The Mutual“ din Newyork și „Janus“ din Viena li acuză pe cei de mai sus de escrocherie. Êtă, după numita fôie, cum s'au petrecut lucrurile: În Iulie 16 anul trecut agentul Komlos a recomandat pentru asigurare la „The Mutual“ pe butnariul Kovacs Balint. Societatea l'a acceptat, și pe temeiul certificatului medical dat de Dr. Barabás Sándor din Elôpatak, l'a asigurat pe 12.000 corône. În contract era numită ca favorizată. nevasta asiguratului d-na Kovacs Balint n. Hankó Ilka, proprietara unei antreprize nocturne din Brașov. Kovacs Balint muri în ziua de 3 Aprilie 1903 în spitalul comitatului Cenad. Nevasta sa a cerut suma de asigurare, societatea însă a refuzat achitarea de ôrece aflase, că în loc de Kovacs medicul a vizitat pe un altul, anume pe Szemere (Springer) Béla, deôrece Kovacs, care trăia despărțit de nevasta sa, pe atunci era de-ja bolnav. Același Balint fii asigurat și la societatea vieneză „Janus“ pe 10.000 corône, pe temeiul unui certificat medical liberat în Predeal. Datele din cele două asigurări sunt diferite. Într'una Kovacs este prezentat că s'ar fi născut la 20 Decemvre 1859, ér în cealaltă la 2 Februarie 1859. Procurorul a transmis actele la poliția din Brașov, care a pornit cercetare.

„Concordia“, reuniune gr. cat. de cântări din Oravița rom., va da Duminecă

în 2 August st. n. 1903, în grădina hotelului „Impératul Austriei“ din acel oraș o serată musicală-teatrală sub conducerea d-lui Ioan Bogdan înv.țator, cu următorul program: 1) J. Vorobchievici „Altarul mănăstirei Putna“, cor bărb., 2) J. Vidu „Sosirea primăverii“, cor. mixt, 3) J. St. Paulian „Dorul Româncei“ cor mixt. 4) A. Popovici „Dorul Ardélului“ cor. bărb. 5) „Mama anghelușă“, doftorôe, cântec comic într'un act, de V. Alexandri predat de d-l Costa Vodă. 6) „Dragoste copilărescă“, comedie într'un act de C. Murai, localizată de Dr. I. Siegescu. Persônele: George Măgurean, Elisabeta Gașpar, Ecaterina Bogdan, Ilie Epure, Alexe Cotîrlă, Flôrea Bogdan. După producțiune joc. Inceputul la 8 1/2 ôre sêra. Prețul intrării de persônă: Loc de ședut 1 corônă, loc de stat 50 bani. Bilete de intrare se vënd la d-l Alexa Toc păpuțar în Oravița rom. și sêra la cassă.

Disolvarea curții marțiale din Salonic. O telegramă din Constantinopole anunță că, în urma demersurilor ambasadorului rus și ca dovadă de bune dispozițiuni ale Porței față de Bulgaria, Sultanul a ordonat disolvarea curței marțiale din Salonic. Cu acésta s'a ridicat cu deversire starea de asediu, proclamată în urma atentatelor bulgăresci cu dinamită.

Deces. Cetim în „Vremea“: Cu adencă părere de rău aflăm vestea încetării din viață a veteranului profesor Ioan I. Romanescu, fost director al liceului din Ploiești, pensionar. Bêtrânul Romanescu se născuse la 1840, în Transilvania. Studiile universitare și le făcuse la Bucuresci El a fost cel dintâiu profesor cu care în 1864 s'a deschis gimnasiul din Ploesci. Romanescu avea mai multe decorațiuni și era autor al mai multor cărți didactice.

Țiganca și republica germană. Regele Prusiei Frederic Wilhelm IV a dat la 1849 nise ordine severe contra țiganilor. Într'o dimineță când regele se ducea la preumblare îi iese înainte o țigancă și îl rógă să mai îndulcescă măsurile aduse împotriva țiganilor. Regele fiind bine dispus în acea ăi, a stat de vorbă cu țiganca care prindend curagiū, l'a rugat pe rege să-i permită să-i dea cu ghiocul. Țiganca îi spune regelui să scrie anul 1849 și se adune următoarele cifre 1+8+4+9. A eșit anul 1871, când, spunea țiganca, Prusia va deveni imperiu. După aceea rugă pe rege să adune câtră 1871 cifrele 1+8+7+1 și eșind suma 1888, țiganca spune, că atunci va muri împératul Wilhelm. În fine a treia ôră a mai adunat regele câtră 1888 cifrele 1+8+8+8 și a eșit anul 1913, când, spunea țiganca, imperiul german va deveni republică.

Istoria de mai sus o publică ăiarul socialist „Vorwärts“ din Berlin în sarcina căruia cade, firesce, și răspunderea.

Un memoriu câtră Țarul.

O fôie berlinesă publică excerpte dintr'un memoriu, pe care inginerul rus Demcinsky l'a adresat Țarului Nicolae. Demcinsky, editorul ăiarului rusesc „Klima“, fii primit în tómnă anului trecut de împératul Nicolae, care i-a permis să-și dea părerea asupra situațiunei sociale a poporului rusesc. Observările și le-a făcut Demcinsky în trei memorii, dintre cari cei din urmă a ajuns în mâinile Țarului înainte cu două luni.

Demcinsky spune înainte de tôte, că pe lângă sistemul de guvernământ actual, societatea devine în măsură tot mai mare despărțită de guvern. Istoria evului mediu ne învață, că gândirea omenescă nu pôte fi întemnițată séu arsă pe rug. Cu cât statul oprimă mai mult gândirea și idealul, cu atât ele se întind mai puternic și crește cu atât mai tare numărul aderenților.

Guvernatorii sunt adevărâți mici regi pe teritoriul lor. Miniștri? Decă ministrul de interne bunăôră vré să spânzure pe cineva, este de ajuns semnătura lui.

Un al doilea Sebastopol — ăice Demcinsky — pôte fi evitat numai atunci, decă

se va elimina total principiul autocratismului la funcționari. Funcționarul nu caută decăt binele séu și biurocratismul este acea prismă uriașă, prin care domnitorul vede schimosit tabloul adevêrat al vieții.

În guvernământul Pultava, populația este așa de numêrosă, încât țêranii luptă permanent cu fôinea. În astfel de împrejurări pôte să fie mirare, decă cei ce flămândesc, dau năvală, în desperarea lor, în bacătăria altuia? Funcționarul vede însă în acésta turburare și revoltă, și se mai ăice, că țêranii ar voi să facă o republică separată în Rusia în interesul viitorului lor.

Rêul acesta trebuie stîrpit. Unirea poporului cu domnitorul séu este singurul mijloc de salvare. Acésta însă se pôte face numai prin desvoltarea organizațiunei comunale.

Astăđi gândirea vie numai din întimplare ajunge până la tron. Pressa?... există ôre, în general ăis, pressă în Rusia? Ucazurile secrete nu interđic numai independența cuetării, ci și publicarea singuraticelor cuvinte. Oficios și legalmente există pressă, dér libertatea pressei nu există. Legisorul pôte să spună ce vré, însă funcționarii sunt mai puternici și mai influenți, decăt el. Decă Majestatea Vóstră ați cere să Vi-se arate ucazurile secrete ale censurei, V'ați îngrozi vędend în ce oătuși teribile zace gândirea.

Despotismul acesta nu există numai pe terenul pressei, ci și în tôte ramurile administrațiunei. Ași puté să înșir o serie întrégă de ordine mai înalte, cari nu s'au executat. Numai acele se execută, cari sunt favorabile funcționarilor.

În numele concetățenilor mei esclăm: Mântuesce-ne stăpâne cu graiul têu de dómnitor! Unicul mijloc de ajutorare este lărgirea drepturilor de întrunire a țêranilor și înlăturarea biurocratismului, care anual costă multe milioane.

Memoriul încheie așa: „Când vom sêrbători ôra ăia în vierii Rusiei?“

Școlile de cadeți.

— Informațiunl. —
— Fine. —

Aspiranții se încunoscintéază la timp din partea comandei când au să se înfățișeze la esamenul de primire. Acesta se face între 12 și 16 Septemvrie și pôte asista la el tata ori tutorul, care pörtă și speșele de călătorie ale aspirantului. Esamenului premerge vizitare medicală. Esamenul se face în limba germană și este verbal și scripturistic, și anume pentru anul prim din: limba germană, aritmetică și algebră, geometrie, geografie istorie, istoria naturală, fisică și chemie (în cadrele în cari s'au propus aceste studii în școlile medii inferioare). Aspiranților li-se face verbal cunoscut rezultatul esamenului. Cei-ce au corêspuns sunt primiți definitiv; pentru aceia însă, pentru cari din cauza lipsei de spațiu, ori cari se învoiesc a cereța o școlă pregătitoare, se aștepă decisiunea ministerului de rêsboi. Aspiranții pentru școlile de infanterie séu cavalerie, cari vor să între în cursul prim, dér cari n'au cercetat școlé germane, se vor judeca mai îngăduitor la esamenul de primire, încât priveșce limba germană.

Școlă pregătitoare pentru aspiranții cari au întrunit condițiunile prescise de primire, dér n'au putut presta esamenul de primire, sunt de present în Praga, Lemberg, Strass și Marburg. Decă părinții se învoiesc aspiranții pot fi trimiși la una dintre aceste școlé pregătitoare.

Taxeșcolare sunt: a) pentru fii legitimi ori legitimați ai oficerilor din tôte grupele, ai preoților militari ortodoxi, greco-catolici și evanghelici, ai ampioiaților, dirigenților de musică militară, subofiteri, ai gagistilor neinduși în clase de rang, activi, pensionați și invalidi ai armatei, marinei și honvedimei 24 corône pe an; b) pentru cei din rezervă, pentru ampioiații de stat civil séu de curte 160 corône; c) pentru fii tuturor celorlăți cetățeni ai monarchiei 300 corône; d) pentru esterni 800 corône. Aspiranții fără mijlôce, cu atestate școlare fôrte bune, cari prestéază esamenul de primire cu fôrte bine, să împart grupele a) și cât timp arată în școlă de cadeți spor general fôrte bun, pot conta la o reducere până la 24 corône.

Formular de petițiune:

Timbru 1 corônă An das Kommando der k. u. k. Infanteriekadettenschule in Nagyszeben.

Ich bitte um die Aufnahme meines Sohnes Konstantin in den I. Jahrgang einer k. u. k. Infanteriekadettenschule, und zwar, wenn möglich nach

Nagyszeben, Wien, Budapest.

Als Aufnahmsdokumente lege ich bei:

- 1. den Taufschein meines Sohnes: } Alter 16 Jahre.
- 2. den Heimatsschein; } Heimatsberechtigt Brassó.
- 3. das militärärztliche Gutachten } Tauglich ohne Gebrechen.
- 4. die Schulzeugnisse d. letzten zweier Studienjahre meines Sohnes; } 1. Fortgangsklasse.

Ich erkläre, dass mir die Bestimmungen der Vorschrift über die Aufnahme von Aspiranten in die k. u. k. Kadettenschulen vollinhaltlich bekannt sind, und dass ich mich verpflichte, allen daselbst festgestellten Bedingungen genau nachzukommen, falls mein Sohn in eine Kadettenschule aufgenommen wird.

Sollte mein Sohn den Anforderungen der Aufnahmeprüfung nicht entsprechen so bin ich mit dessen Einteilung in einen „Vorbereitungskurs“ (nicht) einverstanden.

Brassó, am...ten Juli 1903.

George....

NB. Petițiunea și atestatul medical se instruesc cu timbru de 1 corônă, celelalte documente, decă nu sunt timbrate, cu timbre de 30 bani.

ULTIME SCIRI.

Dobrițin, 28 Iulie. Partidul liberal din Dobrițin, într'o adunare cercetată de multă lume a decis, unanim de a lua poziție pe față pentru aspirațiunile naționale maghiare relativ la armata comună.

Bistriță, 29 Iulie. (Telgr. lui „Kr. Ztg.“) Comitetul săsesc a decis ca partida poporală săsescă, fiindcă n'are să s'astepte la un succes, să nu ia parte la alegerea dietală, parțială de aici.

Budapesta, 28 Iunie. Contele Apponyi a inițiat tratări cu singuraticii membrii ai partidelor, în scop de a încerca o sanare a situațiunei. Pe ăia de Joi Apponyi are intenția să convôce o conferență comună a partidelor. Opoșionali încă își preciséază condițiunile. „Magyarszó“ bănuiesce pe Apponyi, că ar fi dat mâna cu clericali (partidul poporal), ca să desarmeze pe „rêsboinică“.

Viena, 28 Iunie. Diarele de aici se ocupă tôte cu stadiul serios în care a ajuns conflictul dintre Austria și Ungaria în cestiunea zaharului. Nică unul din state nu vré să cedeze. Guvernele dualitate au ajuns în privința acésta la punctul, încât e justificată temerea, că crisa va trece de pe teren economic pe teren politic și că din nou are să se înăspréască raportul economic dintre cele două state.

Sofia, 28 Iulie. Țarul a trimis comitetului bulgar pentru ridicarea statului „Țarului liberator“, ca dar de recunoscintă 100 tunuri, 5000 puști și diferite efecte de echipament.

Literatură.

A apărut „Almanachul“ societății „Petru Maior“ Budapesta 1901 cu un conținut bogat și ilustrat. Format 8° cu 144 pagini. Prețul 4 corône. Se află de vëndare la Tipografia A. Mureșianu cu prețul indicat, plus 35 bani porto.

POSTA REDACȚIUNELI.

Gh. T. — T. v. Primim cu mulțamire.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Traian H. Pop.

PAGLIANO-SIRUP

Mijloc de curățirea sângelui. Preparat din anul 1838, de Prof. Girolamo Pagliano, FLORENZ, Via Pandolfini, (ITALIA).
Depositul de trimitere: Farmacia BRACHETTI. ALA, Süd-Tirol.

» Romana «

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana“, dans de colônă în 5 figuri. *Descrișă și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („in loc de prefață“) de *Tunaru din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca renașterii noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana“, unicul dans de colônă român. În iarna anului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea acestei și jubileului de 50 de ani al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechii, damele purtând costum național, au jucat „Romana“ jubilară, adică au executat acest dans în tocmai după regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii“.

Autorul broșurei explică „Romana“ în strînsă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furisat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulile originale ale „Romanei“, ca orî și unde în ținuturile și țările locuite de Români acest dans de colônă român să pôtă fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adăus la finea broșurei și textul frumoșei și atrăgătoare muzice a „Romanei“, explicând printru note toate mișcările dansului după tactele muzicii. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindeni între noi, a fost tot-deuna o dorință viuă a publicului nostru de a o vedé jucându-se bine, esact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acurateță, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adăusul unei côle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se pôte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Cursul la bursa din Viena.

Din 28 Iulie n. 1903

Renta ung. de aur 4%	120.45
Renta de corone ung. 4%	99.35
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	90.75
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	98.75
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	93.05
Bonuri rurale croate-slavone	98.25
Impr. ung. cu premii	200.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	156.—
Renta de hârtie austr.	100.40
Renta de argint austr.	100.30
Renta de aur austr.	120.90
Rente de corone austr. 4%	100.65
Losuri din 1860.	154.60
Acții de-ale Băncei austro-ungară	15.90
Acții de-ale Băncei ung. de credit	731.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	662.—
Napoleonori	19.06
Mărci imperiale germane	117.27 1/2
London vista	239.17 1/2
Paris vista	95.12 1/2
Note italiene	95.10

Cursul pieței Brașov.

Din 29 Iulie n. 1903.

Banconot rom. Cump.	18.92	Vënd.	18.96
Argint român.	18.80	„	18.90
Napoleonori.	19.04	„	19.10
Galbeni	11.20	„	11.30
Ruble Rusesco	2.53	„	2.54
Mărci germane	117.10	„	117.50
Lire turcesco	21.50	„	21.60
Scris fonc. Albina 5%	101.—	„	101.25

Socotela curată!

Cel mai cu efect săpun med. este
Săpunul Carbol-Păcură și Pucioasă

a lui BERGMANN.

(Marca: 2 minen),
de la BERGMANN & Co., Drezda & Tetschen a.T.
escelent și probat contra tuturor necurătenilor
pielei, eusemă, ca: paraziți, roșeli, p strui,
pete roșii etc. **bucata 80 bani.**
Se capătă la: Teutsch & Tartier și la far-
macia V. Roth, în Brașov. 11—30.(930).

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face orî și când pe timp mai îndelungat seu lunare.

Nr. 11840—1903.

PUBLICAȚIUNE.

Proiectul de budget anual, despre Percepțiunile și Erogațiunilor comunei orașenești Brassó pe a. 1904 dinpreună cu toate documentele ce-i aparțin, se află depuse în sensul §-lui 125 al art. de lege XXII din a. 1886. timp de 15 zile, adică: dela 30 Iulie, până la 13 August a. c., pe timpul orelor de oficiu, dela 8—12 ore, în localul de oficiu al contabilității orașenești, Strada Porții nr. 63, ceea ce se publică, cu aceea observare, că fie-cărei solvent de dare comunală i-i stă în voia până înclusive 13 August a. c. se presente în scris la acest oficiu observările sale asupra acestui proiect de budget. Brassó, 23 Iulie 1903.

1—1.(1049)

Magistratul orașenesc.

Nr. 11756—1903.

Publicațiune de vëndare.

În scopul vëndării aprobate de autoritatea mai înaltă a realității de casă din Tergul cailor nr. 16, în valôre de 44477 cor. 60 fil. aparținătoare comunei orașenești, la 11 Aug. 1903, orele 11 a. m. se va ține o nouă licitațiune cu oferte, la magistratul orașenesc (despărțământel administrației realității) la care se invită amatorii de cumpărare.

Condițiunile de licitațiune de ofert, precum și cele ale contractului ce se va încheia cu cumpărătorul se află până la ziua de licitațiune la administrația realității orașenești și tot acolo se pot lua în vedere de cătră amatorii de cumpărare pe timpul orelor de oficiu.

Brassó, în 18 Iulie 1903.

2—2.(1039)

Magistratul orașenesc.

Nr. 12095—1903.

PUBLICAȚIUNE.

Fiind-că partoa drumului de țară, dela „Podul de peatră“ până la intrarea în gara căii ferate de stat, se pardoséză și pardoséla tocmai acum e în lucrare, de aceea se suspendă comunicațiunea de caré pe linia acestui drum și anume dela abaterea drumului de tramway spre Noa, până la numitul pod.

Prin urmare în decursul acestei lucrări este a se folosi drumul de caré ce duce paralel cu drumul tramwayului și se sfîrșește în gura străzii Fântâniei din Blumena.

Caréle cu articoli supuși dării de consum, cari în sensul statutelor despre aruncurile dării de consum au se trecă prin bariera dela „Podul de peatră“, la bariera de vamă orașenescă, vis-à-vis de căsarma honveților trebuie se decline spre drépta și de-alungul canalului șylei de noțat. pe drumul fabricelor, pe la bariera principală se între în oraș.

Brassó, 23 Iulie 1903.

1—1.(1050)

Magistratul orașenesc.

AVIS!

LUI RÖCKEL

se recomandă ca **acorder de pian.**

Fost timp îndelungat la S. Degen magazin de pian în Bucuresci. De present la Domnul **Jaschik**, școla de cant, — Strada Vămii. —

1—1.(1050)

Magistratul orașenesc.

Un candidat de avocat

seu un scriitor pôte găsi aplicațiune în cancelaria D-nului Dr. Měrő Samu, avocat în Borosjenő (comitatul Aradului). 2—2.(1038).

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Mai st. n. 1903.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 5-20 min. dim.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ora 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 8-13 min. séra.
- IV. Tr. accel. la orele 10-26 m. séra.

Dela Brașov la Bucuresci:

- I. Trenul de persoane la ora 3-55 m. dim.
- II. Tren accel. la orele 5-14 m. dim.
- III. Trenul mixt la orele 11-40 a. m.
- IV. Trenul accel. la ora 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- V. Tren mixt la orele 6-50 séra.

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de pers. la ora 5-19 min. dim. (are legătură cu Tușnad la ora 9-18, cu Ciuc Gyimes și Ciuc-Szereda, la ora 10-45 min. a. m.)
- II. Trenul mixt la ora 8-40 min. a. m.
- III. Trenul de per. la ora 3— m. p. m.

Dela Brașov la Zêrnesci (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ora 9-2 min a. m.
- II. Trenul mixt la ora 3-44 min. p. m.
- III. Trenul mixt la ora 9-47 m. séra.
- IV. Trenul mixt la ora 6-14 m. dim. (Numai dela 1 Iunie Dumineca și în serbători).

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la ora 5-19 min. dim.
- II. Trenul mixt la ore 8-40 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la ora 3— min. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Gyimes.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren accel. la orele 5-07 m. dim.
- II. Trenul de persoane la ora 7-50 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ora 2-9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la ora 9-27 min. séra.

Dela Bucuresci la Brașov:

- I. Trenul accel. la ora 2-18 min. p. m.
- II. Trenul mixt. la ora 9-18 min. séra.
- III. Trenul pers., la ora 5.— m. p. m.
- IV. Tren. de pers. la ora 7-41 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal).
- V. Tr. accel. la orele 10-14 m. séra.

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persoane la ore 8-25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Szereda ora 3-20)
- II. Trenul de pers. la ora 1-53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5-17 dim.)
- III. Trenul mixt, la ora 6-27 m. séra (are legătură dela Pаланca la 8-54 dim.)

Dela Zêrnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ora 7-02 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 1-12 min. p. m.
- III. Trenul mixt la ora 8-18 séra.

Dela Ciuc-Gyimes la Brașov:

- I. Trenul de pers. la ora 8-25 m. dim.
- II. Trenul de pers. la ora 1-53 m. p. m.
- III. Trenul mixt la ora 6-27 min. séra. (Are legătură cu Tușnad-Ciuc-Gyimes.)
- IV. Trenul mixt la orele 10-05 m. séra.

ABONAMENTE

LA

„Gazeta Transilvaniei.“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe trei luni . . . 6 cor.	Pe trei luni . . . 10 fr.
Pe șese luni . . . 12 „	Pe șese luni . . . 20 „
Pe un an . . . . 24 „	Pe un an . . . . 40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe an . . . . . 4 cor.	Pe an . . . . . 8 fr.
Pe șese luni . . 2 „	Pe șese luni . . . 4 „
Pe trei luni . . 1 „	Pe trei luni . . . 2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii cari se vor abona din nou, să binevoescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea

„GAZETEI TRANSILVANIEI.“